

सूखावनि बूह
(संक्षिप्त मातृका)

७५३३७

धर्मरत्न बजा राम कृत श्री महाविहार

DH337

ॐ नमः सर्वज्ञाय ॥ ॥ नवं मया कृतम् ॥ नृकस्मिन्मय रूपावस्थं विहजिस्म ॥ अगव नः नाथपिशुदस्याचाम महता रिशुसंधन सार्धम
धनयादभिरिहिरुभनेजरिहिरुभनेः स्खविनेर्महाभावकेः सर्वे न हृदि ॥ गयथा ॥ स्खविनश्च शापिपूज्य, महा मोहल्यायननच महाकायपन
च महाकायिननच महाकाय्यायननच महाकोटिलनच नवगनच शुद्धिपन्थकनच नन्दनच आनन्दनच बाहुलनच गवांपगिनाच एनहाज
नच कालादयिनाच वक्रलनच अनिन्दनच ॥ नमो न्ये न्ये संवदलेर्महाभावकेः संवदले न्ये वाधिसत्वेर्महासत्वे ॥ गयथा मशुभ्रियाच कुमा
नरुगन, ज्जिगनच वाधिसत्वन गन्धहसिनाच वाधिसत्वन निध्यायुक्तनच वाधिसत्वन अनिक्रिफधूनश्च वाधिसत्वन । नमो न्ये न्ये संवदले

वाधिसत्वे महामत्वे ॥ ४॥ अक्षश्च दवानामिन्द्रश्च ब्रह्मश्च महापतिना । अने अक्षान्ते अक्ष संवहते देवपूजनयुक्तं भगवत्सहस्रं ॥ ॥ ननु खल्वहं गवानाद्य
प्राक्तं अक्षिपूजामामलुयानिस्म ॥ अस्मि अक्षिपूजय पश्चिम दिग्भाग ४४ वा वृद्धकृतं कारि भगवत्सहस्रं वृद्धकृता धामनिकम्प सुखावती नाम लोकधातुः भग
वत्पूजितानां नमः ॥ गंगाऽहं सम्यक् वृद्धं नमर्हि निरति धियुक्तं यापयति, धर्मं च दधयति नत्किं मन्यम् अक्षिपूज कन कानक्षन सा लोकधातुः सुखा
वती न्यूनः ॥ ननु खल्वपूजः अक्षिपूज सुखावत्या लोकधातो नास्ति सत्त्वानां कायः ४४ खं न चिरु ४४ खम् ॥ अथ माहात्म्यं सुखावती नमः ॥ नन का
वत्पूज सा लोकधातुः सुखावती न्यूनः ॥ ॥ पूजयते अक्षिपूज सुखावती लोकधातुः सफरिर्वदिकारिः सफरिस्तालपद्मिहः किं द्विर्धा जाले ४४

समलं कृता समकृताऽनूपनिक्किप्ता चिगदर्थनीया चतुर्ध्वं चत्नानाम्॥ नद्यथा॥ सुवर्णस्य नूपस्य वैश्वस्य स्फटिकस्य॥ अवेनूपेऽभाविपूग
वृद्धकृगुगुहवृहः॥ समलंकृतं नद्यद्धकृगुम्॥ ॥ पुननपयं ॥ निपूग सुखावग्यां लाकधर्मी सफनलमयः॥ पुष्कविध्यः नद्यथा॥ सुवर्णस्य नूप
स्य वैश्वस्य स्फटिकस्य लाहितमूकस्य अम्भगर्हस्य मूमात्रगल्वस्य सफमस्य जलस्य॥ अष्टांगपनवाविपनिपूध्वः॥ समनीर्थकाः काक
पया सुवर्णवालकासंकेताः॥ नासु च पुष्कविधीषु समनोच्चतुर्दिशं चत्वावि शोपानानि चिगादि दर्थनीयानी चतुर्ध्वं चत्नानाम्- नद्यथा
सुवर्णस्य नूपस्य वैश्वस्य स्फटिकस्य॥ नासां च पुष्कविधीनां समनोच्चलवृका जागाश्चिग दर्थनीयाः सफानां जलानाम्॥ नद्यथा॥ सुव

२

ध्वस्य नूपस्य वैश्वस्य स्फटिकस्य लाहितमूकस्याम्भगर्हस्य मूमात्रगल्वस्य सफमस्य जलस्य॥ नासु च पुष्कविधीषु मुक्ति पद्मानि जागानि
नीलानि नीलवर्धनि नील निर्हासानि नीलनिदर्शनानि॥ पीनानि पीतवर्धनि पीतनिर्हासानि पीतनिदर्शनानि॥ लाहितानि लाहितवर्धनि
नि लाहितनिर्हासानि लाहितनिदर्शनानि॥ अवदानानि अवदानवर्धनि अवदाननिर्हासानि अवदाननिदर्शनानि॥ चिगानि चिगवर्धनि चि
गनिर्हासानि चिगनिदर्शनानि शकटचक्रप्रमाणपरिणाहानि॥ अवेनूपेऽभाविपूग वृद्धकृगुगुहवृहः॥ समलंकृतं नद्यद्धकृगुम्॥ ॥ पुननपयं
भाविपूग नद्यद्धकृगुनिव्यषवादिनानि दिव्यानि नृयोधि॥ सुवर्णवर्धनि चमहापृथिवी जमधीया॥ नद्य च वृद्धकृगु गिहृत्वा जागे निहृत्वा

दिवसस्य पूष्यवर्षे प्रवर्षति दिव्यानां मान्दानवपूष्याशाम् ॥ नग य सत्त्वा उपपन्नास्तु नवन पुनः एकन कागिभगसहस्रं वृक्षानां वन्दन्ति अन्यौश्चाकधागन्त
 गत्वा ॥ एवं च न तथागतां काटिभगसहस्राणि पूष्यवृक्षिरेन्यवकीर्य पुनरपि ताम्रव लाकधाउ मागच्छन्ति दिवा विहज्जाय ॥ एवं नृपैः भाविपूष्य वृक्षक
 गुणव्यूहः समलंकृतं न वृक्षकगमा ॥ पुनरप्यं भाविपूष्य नग वृक्षकग सन्निहंसाः कोऽस्म मयूनाथ ॥ न गिच्छत्वा जागौ गिच्छत्वा दिवसस्य सन्निपत्य
 संगीति कुर्वन्ति स्म ॥ स्वकस्वकानि च रत्नानि प्रव्याहजन्ति ॥ गणां प्रव्याहजन्तामिन्द्रिय बल बाध्य द्वाभ्यानिश्चयति ॥ नग गणां मन्त्रप्राप्तां न भव्यं श्र
 त्वा वृक्षमनसिकान् उत्पद्यते, धर्ममनसिकान् उत्पद्यते, संघमनसिकान् उत्पद्यते ॥ तस्मिन् मेनपसु भाविपूष्य निर्यग्यानिगतास्तु सत्त्वाः न पुनरप्यं द्रव्यम

३

तत्कस्माच्चताः सामापि भाविपूष्य नग वृक्षकगनिजयातां नास्ति, निर्यग्यानिनां यमलाकस्य नास्ति ॥ न पुनः पंक्तिसंघास्तु नामितायूषा तथागता न निर्मिता
 धर्मभव्यनिश्चयति ॥ एवं नृपैः भाविपूष्य वृक्षकग गुणव्यूहः समलंकृतं न वृक्षकगमा ॥ पुनरप्यं भाविपूष्य नग वृक्षकग तासां च गालपंक्तिनां गणां
 च किच्छिः शीजालानां वागजिगानां बलुर्मनास्तु भव्यानिश्चयति ॥ न यथापि नाम भाविपूष्य काटिभगसहस्रादिकस्य दिव्यस्य तूर्यस्य चौर्यः संप्रवादिन
 स्य बलुर्मनास्तु भव्यानिश्चयति ॥ पुनरप्यं भाविपूष्य तासां च गालपंक्तिनां गणां च किच्छिः शीजालानां वागजिगानां बलुर्मनास्तु भव्यानिश्चयति ॥ नग ग
 णां मन्त्रप्राप्तां न भव्यं श्रत्वा वृक्षान् स्मृतिः काय संनिष्ठति, धर्मान् स्मृतिः काय संनिष्ठति, संघान् स्मृतिः काय संनिष्ठति ॥ एवं नृपैः भाविपूष्य वृक्षकग गु

शब्दहेऽसमलक्षनं नद्वन्द्वकृतम् ॥ तत्किं मन्यसे ॥ निपुणं कनकाजलनसं तथागताऽमितायुनां भाच्यते ॥ तस्य खलु पुनः ॥ निपुणं तथागतं
 स्य गच्छेत्तमन्वाशां संपादयेत्तमायुः ॥ पुनः ॥ तनकाजलनसं तथागताऽमितायुनां भाच्यते ॥ तस्य च ॥ निपुणं तथागतस्य दशकल्याणं नृणां सम्य-
 कं वाधिमहिसंबुद्धस्य ॥ ॥ तत्किं मन्यसे ॥ निपुणं कनकाजलनसं तथागताऽमितायुनां भाच्यते ॥ तस्य खलु पुनः ॥ निपुणं तथागतस्य सा उप-
 तिहता सर्ववृद्धकृत् ॥ तनकाजलनसं तथागताऽमितायुनां भाच्यते ॥ तस्य च ॥ निपुणं तथागतस्य प्रभयः ॥ श्रवकसंघा येषां न मुक्तं पमा-
 शमारणां शुद्धानां महानाम ॥ एवं नृपे ॥ निपुणं वृद्धकृत् उशब्दहेऽसमलक्षनं नद्वन्द्वकृतम् ॥ ॥ पुनः ॥ निपुणं यऽमितायुषस्तथागत

8

स्य वृद्धकृत् सत्त्वा उपपन्नाः शुद्धा वाधिसत्त्वा अविनिवर्तनीया ॥ एकजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वाधिसत्त्वानां न मुक्तं पमाशमारणां दुर्मन्यता प्रभया
 संख्याया ॥ इति संख्या गच्छति ॥ तस्य खलु पुनः ॥ निपुणं वृद्धकृत् सत्त्वे ॥ पाणिनां कर्तव्यम् ॥ तत्कस्माद्वता ॥ यत्तु हि तथा नृपे ॥ सप्रवृत्ते ॥ सहस्रं
 वक्षानं एवमिति ॥ नावनमारुक्ते ॥ निपुणं कृष्णलमूलनं अमितायुषस्तथागतस्य वृद्धकृत् सत्त्वा उपपद्यते ॥ यः ॥ कश्चिन्न निपुणं कृष्णलं वा कृष्ण-
 शहिना वा तस्य एवमिति ॥ मितायुषस्तथागतस्य नाम ध्येयं ॥ श्रुत्वा च मनसिक निष्पत्तिः ॥ एकजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा द्विजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा त्रिजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा चतुर्जामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा पञ्चजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा षड्जामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा सप्तजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा अष्टजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा नवजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा दशजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा एतेषां मितायुषस्तथा-
 नां वाचस्पतिं वा सप्तजामिपुतिवद्वाक् ॥ निपुणं वा विंशतिं वा मनसिक निष्पत्तिः ॥ यदा स कृष्णलं वा कृष्णशहिना वा कालं कनिष्पत्तिं तस्य कालं कर्तव्यं ॥ साऽमितायुषस्तथा

गगनः अवकसंघपविष्टा वाधिसत्त्वगशपूजस्कृता पूजनः स्कास्यति ॥ साऽविपर्यस्तचिह्नः कालं कजिष्यति ॥ सकालं कृत्वा तस्यैवामितायुषस्तथागत
 स्य ब्रह्मकृग सुखावयां लोकधागावपमत्स्यत ॥ तस्मात्कीर्तं भाविपूजं वृद्धमर्थवशं संपश्यमानं नुवदामि सत्कथ्य कलपूजं वा कलइहिता वा गगनब्रह्म
 कृग चिह्नपक्षिधानं कर्तव्यम् ॥ ॥ तद्यथापि नाम भाविपूजं अहमं तर्हि तां पत्रिकीर्तयामि नुवमव भाविपूजं पूर्वस्यादिभिः अकाशानाम गथागता म
 नुवध्वजानाम गथागता महामनुनाम गथागता मनुपराशानाम गथागता मशूरध्वजानाम गथागता ॥ नुवं पमखाऽभाविपूजं पूर्वस्यादिभिः गङ्गानदीवा
 ल्कापमा वृद्धा एगवन्त स्वकस्वकानि ब्रह्मकृगाणि जिह्वन्दि यश संछादयित्वा निर्वर्तनं कर्तव्यं ॥ पनीयथं ययमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकीर्तनं सर्वब्रह्मपत्रि

गह्वनाम धर्मपर्यायम् ॥ ॥ नुवं दक्षिणस्यादिभिः चन्द्रसूर्यपदीपानाम गथागता यशःपराशनाम गथागता महार्चिः स्कन्धानाम गथागता मनुपदीपा
 नाम गथागताऽनन्तवीर्यानाम गथागता ॥ नुवं पमखाऽभाविपूजं दक्षिणस्यादिभिः गङ्गानदीवाल्कापमा वृद्धा एगवन्तऽस्वकस्वकानि ब्रह्मकृगाणि जि
 ह्वन्दि यश संछादयित्वा निर्वर्तनं कर्तव्यं ॥ पनीयथं ययमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकीर्तनं सर्वब्रह्मपत्रिगह्वनाम धर्मपर्यायम् ॥ ॥ नुवं पश्चिमायादि
 बिः अमितायुर्नाम गथागताऽमितस्कन्धानाम गथागताऽमितध्वजानाम गथागता महापराशनाम गथागता महायत्नकगुर्नाम गथागताऽमुष्मन्भिपरा
 नाम गथागता ॥ नुवं पमखाऽभाविपूजं पश्चिमायादिभिः गङ्गानदीवाल्कापमा वृद्धा एगवन्त स्वकस्वकानि ब्रह्मकृगाणि जिह्वन्दि यश संछादयित्वा

निर्वेठने कुर्वन्ति॥ प्रतीयथ यूयमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकोक्तं सर्ववृद्धपत्रिगृहं नाम धर्मपर्यायम्॥ ॥ नवमूर्च्छायां दिशि भृशचिह्नं स्फुटं नाम तथा गता
 वेधननिर्घाषा नाम तथा गता इन्द्रिस्त्रनिर्घाषा नाम तथा गता इषुधर्षा नाम तथा गता आदिभ्यं संखानां नाम तथा गता जलनिपुला नाम तथा गता प्रह
 कानां नाम तथा गता॥ नवंप्रमृखाः ४॥ निपुण उच्छ्वासां दिशि गङ्गानदीवाल्कापमा वृद्धा रगवन्ः स्वकस्वकानि वृद्धकृपाणि जिह्वद्विधं संछादयित्वा
 निर्वेठने कुर्वन्ति॥ प्रतीयथ यूयमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकोक्तं सर्ववृद्धपत्रिगृहं नाम धर्मपर्यायम्॥ ॥ नवमधस्त्रायां दिशि सिंहानां तथा गता यथा
 नाम तथा गता यथाऽपराधानां तथा गता धर्मानां तथा गता धर्मधनानां तथा गता धर्मध्वजा नाम तथा गता॥ नवंप्रमृखाः ४॥ निपुण अधस्त्रायां दि

३

शि गङ्गानदीवाल्कापमा वृद्धा रगवन्ः स्वकस्वकानि वृद्धकृपाणि जिह्वद्विधं संछादयित्वा निर्वेठने कुर्वन्ति॥ प्रतीयथ यूयमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकोक्तं
 सर्ववृद्धपत्रिगृहं नाम धर्मपर्यायम्॥ ॥ नवमूर्च्छायां दिशि वृद्धापा नाम तथा गता नक्रगवाजा नाम तथा गता वृन्दकगुह्वजनाजा नाम तथा गता गच्छा
 मा नाम तथा गता गन्धपुष्पाणां नाम तथा गता महाचिह्नं स्फुटं नाम तथा गता जलकृमसंप्राप्यतगाणां नाम तथा गता साक्ष्यनाजा नाम तथा गता चक्षुष्य
 लक्ष्मीनां तथा गता सर्वार्थदर्शी नाम तथा गता सूक्ष्मकल्पानां तथा गता॥ नवंप्रमृखाः ४॥ निपुण उपविष्टायां गङ्गानदीवाल्कापमा वृद्धा रगवन्ः स्वकस्वका
 नि वृद्धकृपाणि जिह्वद्विधं संछादयित्वा निर्वेठने कुर्वन्ति॥ प्रतीयथ यूयमिदमचिन्त्यगुणपत्रिकोक्तं सर्ववृद्धपत्रिगृहं नाम धर्मपर्यायम्॥ ॥ तत्किं मन्यसे ॥

चिपूग कन कान क्षनायं धर्म पर्यायः सर्व बुद्ध पवित्र हा नामा च्य न ॥ य कचिच्छानिपूग कुलपूग वा कुल इहिग वा अस्य धर्म पर्यायस्य नाम ध्वयं क्षाष्य
 निगषाच बुद्धानां रगवता नाम ध्वयं धा जयिष्यन्ति सर्वे ग बुद्ध पवित्र हा रविष्यन्ति अविनिवर्तनीयाश्च रविष्यन्ति अनेकनाया सम्यक् वा धी ॥ गस्मा
 इहे भा निपूग श्रद्धाध्व प्रतीयथ मा कां कथयथ मम च गषाच बुद्धानां रगवता ॥ य कचिच्छानिपूग कुलपूग वा कुल इहिग वा अस्य रगवता मेना
 यष लभ्य गगस्य बुद्ध कृग चिकुप सिधेन कविष्यन्ति ॥ कृग वा कुर्वन्ति वा, सर्वे ग विनिवर्तनीया रविष्यन्त्यनेकनाया सम्यक् वा धी ॥ गग च कुल
 इहे रविष्यन्ते ग बुद्ध कृग चिकुप सिधे नृत्पा दयितव्य ॥ ॥ गयथापि नाम क्षानिपूग अहम गहि गषा बुद्धानां रगवता मवम चिन्त्य गुणान् पवि

कर्तव्यामि नवम व क्षानिपूग ममापि ग बुद्ध रगवता नवम चिन्त्य गुणान् पवि कर्तव्यामि ॥ सु इक्ष्वर रगवता भा क मूनिना भा का धिना जन कृतम् ॥ सहायां लोक
 धा गाव नृनां सम्यक् वा धिम रि संवृध सर्व लोक विप्र न्ययनीया धर्मा दक्षिणः कल्प कषाय सत्व कषाय दक्षि कषाय आय कषाय क्लृभ कषाय ॥ नन्म
 मापि क्षानिपूग पंचम इक्ष्वर यन्मया सहायां लोक धा गाव नृनां सम्यक् वा धिम रि संवृध सर्व लोक विप्र न्ययनीया धर्मा दक्षिणः सत्व कषाय दक्षि कषाय
 क्लृभ कषाय आय कषाय कल्प कषाय ॥ ॥ इदम वाच ह गवानां रुमना ॥ आय पान क्षानिपूग क्व च रि क्व वक् च वाधिसत्वा र देव मानुषा स्व गन्धर्व लोक
 रगवता रापि नमस्य नन्दना ॥ ॥ शिरीषी सुखावनी व्यूहो नाम महायान सूत्रम् संक्रिफ मा क्का सम्पूर्णम् समाफरा ॥

धर्मद्वय मन्त्रालय सुरत श्री महाविहार DH337